

Samenvatting consultatiegesprekken digitale regelhulp brandveilig gebruik van bouwwerken

1. Inleiding

Als onderdeel van een marktconsultatie over digitale regelhulpen voor brandveilig gebruik van bouwwerken hebben medewerkers van het ministerie van EZ in de periode februari tot begin maart 2014 gesprekken gevoerd met verschillende partijen die zich hebben aangemeld om aan de consultatie deel te nemen (zie <http://goo.gl/mYx1ka>). In totaal is gedurende 1,5 uur met een of meer vertegenwoordigers van 23 partijen gesproken aan de hand van de vragenlijst uit het marktconsultatiedocument. In deze notitie zijn de belangrijkste uitkomsten samengevat aan de hand van de volgende indeling:

- Wat doen de partijen?
- Wat vinden ze van het concept "digitale regelhulp"?
- Hoe kan EZ het aanbod aan regelhulpen vergroten?
- Wat vinden ze van een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken?
- Wat vinden ze van het aanbod van BZK?
- Overwegen partijen een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken te bouwen en/of aan te bieden?
- Welk verdienmodel hanteren deze partijen?
- Wat bieden partijen nog meer aan?
- Welke vragen hebben partijen nog?

Tot slot zijn de vragen die partijen nog hadden in een bijlage opgenomen. In een tweede bijlage is in de vorm van een tabel opgenomen hoe volgens enkele partijen de kosten voor een digitale regelhulp zijn verdeeld over het hele ontwikkelproces.

2. Wat doen de partijen?

Zie bijlage 2 met het ontwikkelproces voor digitale regelhulpen voor een verklaring van de diverse stappen.

- Hele keten (stap 3 t/m 7), eventueel met een vaste partner: 8 partijen, alle commercieel.
- Hele keten (stap 3 t/m 7), een partner voor de inhoud moet nog worden gevonden: 4 partijen, 2 commercieel en 2 non-profit.
- Hele keten (stap 3 t/m 7), een partner voor het verdienmodel moet nog worden gevonden: 1 partij, non-profit.
- Enkele stappen: 4 partijen, alle commercieel.
- Stap 4 (beslisregels/vragenboom): 2 partijen, beide commercieel.
- Diensten overige partijen:
  - Procesondersteuning voor publieke sector
  - Onafhankelijk toezichthouder op certificatie in bouwsector
  - Advisering over strategie en management, internetdienstverlening, marketing/communicatie

3. Wat vinden ze van het concept "digitale regelhulp"?

Alle partijen zijn positief tot enthousiast over regelhulpen. Belangrijkste voordeel dat wordt genoemd is dat een regelhulp duidelijkheid geeft over de wijze waarop regelgeving moet worden geïnterpreteerd voor een specifieke onderneming, door de juridische werkelijkheid te vertalen naar de praktijk. Voorwaarde is wel dat de uitkomst ook betrouwbaar is en liefst door de toezichthouder is goedgekeurd.

Als risico wordt genoemd dat ondernemers niet meer zelf nadenken, terwijl ze wel verantwoordelijk zijn, ook als ze aan de wettelijke vereisten voldoen. Als risico's van koppeling van een regelhulp aan het Ondernemingsdossier zijn genoemd dat de toezichthouder daardoor kan worden uitgenodigd om juist nog kritischer te inspecteren, en de ondernemer om de uitkomst te sturen.

Regelhulpen passen goed bij een terugtrekkende overheid die ondernemers meer op hun eigen verantwoordelijkheid aanspreekt.

Over de ideale indeling verschillen de meningen, maar de meeste partijen vinden wet- en regelgeving als indeling prima. Belangrijker is dat regelhulpen onderling kunnen worden gekoppeld, zodat ook regelhulpen met een andere insteek (bijvoorbeeld life event van een bedrijf) kunnen worden gemaakt.

Partijen denken verschillend over de vraag of de overheid dan wel andere partijen regelhulpen zouden moeten aanbieden. De meeste partijen zijn het er over eens dat de vertaling van wettelijke eisen naar concrete maatregelen geen overheidstaak is, een enkele vindt dat wel een overheidstaak.

4. Hoe kan EZ het aanbod van regelhulpen vergroten?

Partijen verbinden

Vrijwel alle partijen noemen dat EZ een intermediaire rol kan spelen bij het bij elkaar brengen en verbinden van de partijen die nodig zijn om een regelhulp brandveiligheid te bouwen en aan te bieden. Belangrijk is dat EZ als moderator betrokken blijft.

Basismateriaal beschikbaar stellen

Vrijwel alle partijen waarderen dat BZK het basismateriaal voor een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken in gestructureerde vorm beschikbaar stelt. EZ kan bevorderen dat dit ook gebeurt voor andere wet- en regelgeving waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Over de vraag hoever EZ daarbij zou moeten gaan verschillen de meningen. Sommige partijen vinden dat de departementen zich moeten beperken tot het structureren van de wet- en regelgeving, andere vinden dat EZ ervoor zou moeten zorgen dat alle departementen het basismateriaal volgens een bepaalde standaard aanbieden (zie hierna).

Vrijwel alle partijen zijn het erover eens dat de departementen ook moeten zorgen dat het basismateriaal wordt geactualiseerd, in elk geval gedurende een bepaalde periode.

Standaardisering en kwaliteitsborging

Alle partijen zijn het erover eens dat de kwaliteit van de regelhulpen cruciaal is voor het succes, zeker zolang het concept nog niet bekend is. Voorkomen moet worden dat de eerste regelhulpen die op de markt komen door onvoldoende kwaliteit het concept een slechte naam bezorgen. De overheid kan daar voor zorgen door eisen te stellen aan regelhulpen of deze te standaardiseren.

Zo kunnen departementen het basismateriaal gestructureerd volgens een bepaalde standaard aanbieden aan de markt. Uiteindelijk is dit voor de overheid ook goedkoper. Niet elk ministerie hoeft zo opnieuw het wiel uit te vinden. Bovendien kan de overheid het basismateriaal dan in een vorm beschikbaar stellen die gemakkelijk te beheren is. EZ zou voor een dergelijke standaard kunnen zorgen.

Over de vraag hoe ver de overheid moet gaan met standaardiseren verschillen de meningen. Sommige partijen bepleiten dat de overheid specificaties of een standaard/stramien voor regelhulpen vaststelt (uniform begrippenkader, open structuur,

gewaarborgde interconnectiviteit zodat merging mogelijk is) waar regelhulpen aan moeten voldoen ("beschermd merk"). Zo'n standaard maakt het voor marktpartijen ook gemakkelijker om elkaar als partner te vinden.

Sommige partijen zien ook nadelen aan standaardisatie omdat er veel afstemming voor nodig is en het innovatie beperkt, bovendien moet een instantie er op toezien.

Bekendheid onder potentiële gebruikers vergroten

EZ kan de bekendheid van regelhulpen onder ondernemers vergroten door deze aan het Ondernemingsdossier te (laten) koppelen en op het digitale Ondernemersplein te plaatsen. Daardoor kan het aantal gebruikers fors toenemen.

Zorgen voor betrokkenheid van de toezichthouders

Door de toezichthouders te betrekken bij de ontwikkeling van regelhulpen en te bevorderen dat zij daar bij hun inspecties rekening mee gaan houden, wordt het voor partijen interessanter om een regelhulp te bouwen en aan te bieden. EZ kan daar een bemiddelende rol in vervullen.

Zelf aanbieden

EZ kan het aanbod van regelhulpen vergroten door een innovatieprijsvraag te organiseren. Zo kan bovendien de ontwikkeling van een "ideale" regelhulp worden bevorderd.

De meeste partijen vinden het een goede aanpak om in eerste instantie te verkennen of de markt bereid is om regelhulpen aan te bieden als de overheid het basismateriaal beschikbaar stelt. Mocht daar geen belangstelling voor zijn, dan kan de overheid eventueel zelf regelhulpen ontwikkelen en aanbieden.

Sommige niet-commerciële partijen vinden dat de overheid de eerste regelhulpen zelf moet aanbieden, zodat de meerwaarde duidelijk is. Daarna kan de markt het overnemen.

5. Wat vinden ze van een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken?

De meeste partijen zijn het erover eens dat het grootste probleem bij brandveilig gebruik van bouwwerken de onbekendheid van ondernemers met de regelgeving is: "iedereen rommelt maar wat aan". Ondernemers zijn zich niet bewust dat ze niet voldoen aan de regelgeving, zijn "onbewust onbekwaam". Sommige partijen vragen zich af of een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken de ervaren regeldruk vermindert en of er wel een markt is voor zo'n regelhulp. De partijen erkennen dat ondernemers brandveiligheid belangrijk vinden, maar schatten de betalingsbereidheid laag in.

Onderstaand de opvattingen van enkele partijen.

Brandveilig gebruik van bouwwerken leent zich wel goed voor de ontwikkeling van een regelhulp, omdat het Bouwbesluit 2012 erg gestructureerd is en er als uitkomst concrete maatregelen kunnen worden genoemd.

In de zorg is brandveiligheid een hot item. Bestaande tools voor zorginstellingen zijn gemakkelijk om te zetten naar andere sectoren zoals de horeca.

Brandveilig gebruik van bouwwerken is geen probleem vergeleken met andere risico's. Er is geen pand in ons land dat aan alle wet- en regelgeving voor brandveilig gebruik van bouwwerken voldoet. Toch gaat het in kantoorpanden eigenlijk altijd goed.

Het lastige van dit thema is dat het wel een hele goede regelhulp moet zijn wil deze meerwaarde bieden aan wat er al staat in het Bouwbesluit. Uitdaging ligt er dus om het nog simpeler te maken, zoals bv bij zelfinspectie.nl van SZW. Toch is het zinnig omdat de verantwoordelijkheid bij de gebruiker ligt.

Een goede adviseur kijkt naar de hele situatie, net als de toezichthouder. Als je het overlaat aan de markt is het risico dat de regelhulp niet is gebaseerd op een integrale afweging, terwijl dat voor brandveiligheid essentieel is. Dat kan door een wegingstabel op te nemen.

Andere thema's die volgens partijen voor een regelhulp in aanmerking komen zijn:

- Legionella, is een echt probleem (3 wetsdomeinen, complexe regelgeving)
- Hygiene in de horeca (HACCP)
- Asbest, milieu
- Waterwetgeving (lozingen)
- Agrarische sector.

6. Wat vinden ze van het aanbod van BZK?

Vrijwel alle partijen zijn blij met het aanbod van BZK om de relevante inhoud van het Bouwbesluit 2012, gestructureerd en van beslisregels voorzien, beschikbaar te stellen. Belangrijke voorwaarden zijn wel dat het basismateriaal:

- door zowel de wetgever (BZK) als de toezichthouder als betrouwbaar wordt erkend.
- Gedurende een bepaalde vooraf afgesproken periode wordt geactualiseerd.

Sommige partijen hebben wel kritiek:

- Het is nog in te ambtelijke taal geschreven.
- het aanbod is onvolledig omdat definities van begrippen ontbreken en de maatregelen nog te abstract lijken te zijn.
- de data zouden niet machine leesbaar zijn, een XML-bestand is beter.
- De data nauwelijks beheerbaar zouden zijn omdat een beheeromgeving ontbreekt, daardoor is actualisatie lastig.
- Een database is een heilloze exercitie. "Bank" en "leiding" hebben meerdere betekenissen. Niet proberen taal te vatten in programmeer taal of wiskundig model.

Alle partijen realiseren zich dat alleen de regelgeving niet voldoende is. Sommige hebben niet zozeer gestandaardiseerde open data nodig, maar gesprekspartners voor de inhoud die de regels kunnen interpreteren en vertalen naar de praktijk (toezichthouders, adviseurs).

Sommige partijen gespecialiseerd in het structureren van wet- en regelgeving en het toevoegen van beslisregels (stap 4) willen het aanbod gebruiken om te kijken of ze het kunnen verbeteren.

Enkele partijen hebben het aanbod niet nodig omdat ze zelf al over beter basismateriaal beschikken.

7. Gaan partijen een regelhulp brandveiligheid bouwen en aanbieden?

Op twee partijen na, die grotere bedrijven adviseren over o.a. complexe brandveiligheidsvraagstukken, zijn alle partijen geïnteresseerd in het bouwen en aanbieden van een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken.

Hiervan kunnen 4 partijen een regelhulp zelfstandig bouwen en op de markt brengen, al dan niet met een vaste partner. Twee partijen kunnen dat ook, maar niet op korte termijn vanwege andere prioriteiten.

5 partijen zoeken een of meer partners voor de ontwikkelstappen die ze niet zelf kunnen uitvoeren. Ze zoeken IT-bouwers of partijen die beschikken over inhoudelijke expertise op het gebied van brandveiligheid. Enkele partijen zoeken een partner die de regelhulp wil vermarkten.

2 partijen bieden een "productielijn" voor digitale regelhulpen aan.

8. Wat is het verdienmodel?

Mogelijkheden zijn een abonnement of een vergoeding voor een licentie.

De meeste partijen zien het verdienmodel niet in de regelhulp zelf, maar in diensten die ze als vervolg op de uitkomst van de regelhulp kunnen aanbieden voor de geconstateerde tekortkomingen, zoals persoonlijk advies, brandmeld-, brandpreventie- of brandbestrijdingsmiddelen. Ook bedrijfsbekendheid en het imago worden als voordeel genoemd. Daarom zijn sommige partijen van plan om de regelhulp gratis aan te bieden of tegen een beperkte vergoeding.

Sommige partijen bieden nu al met een regelhulp vergelijkbare tools aan, zij overwegen om de regelhulp aan het bestaande dienstenpakket toe te voegen.

Volgens sommige partijen zit het verdienmodel in het Ondernemingsdossier, dat een brancheorganisatie inclusief de bijbehorende regelhulpen aanbiedt. Daarom vinden zij koppeling van de regelhulp aan het Ondernemingsdossier van groot belang.

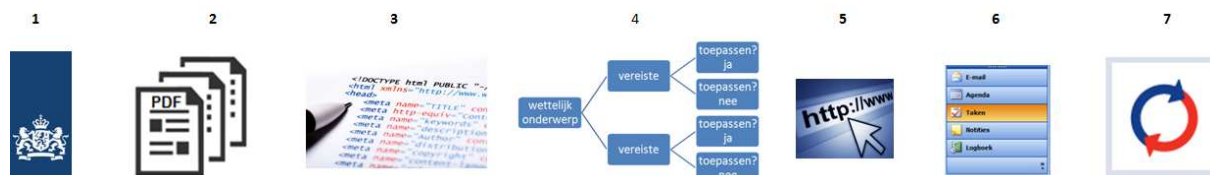
Niek Joanknecht
Maarten Dekkers

Bijlage 1. Vragen en antwoorden consultatiegesprekken

1. V: Hoe vaak wijzigt de wet- en regelgeving voor brandveilig gebruik van bouwwerken?
A: Grote, structurele veranderingen over het algemeen eens per 4 à 5 jaar, veranderingen op detailniveau vaker.
2. V: Stelt BZK voorwaarden aan het beschikbaar stellen van het aanbod, zo ja, welke?
A: Nee, wel zullen BZK en EZ enkele wensen voor een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken meegeven.
3. V: Wie staat in voor de betrouwbaarheid van het aanbod van BZK, wie actualiseert dit?
A: BZK zelf. BZK zal zorgen dat het aanbod gedurende tenminste 3 jaar wordt geactualiseerd.
4. V: Geometrie speelt een grote rol bij brandveiligheid van bouwwerken, hoe is dat verwerkt in het aanbod van BZK?
A: In het aanbod is daar rekening mee gehouden, overigens speelt geometrie nauwelijks bij het gebruik van bouwwerken.
5. V: Hoeveel ondernemers voldoen (niet) aan de wet- en regelgeving op het gebied van brandveilig gebruik van bouwwerken?
A: een vergunning is een momentopname. Omdat het bedrijf daarna vaak wordt veranderd, zal in veel gevallen ook niet meer worden voldaan aan de vereisten.
6. V: Welke aanleiding heeft een ondernemer om een regelhulp brandveilig gebruik bouwwerken te raadplegen?
A: Het starten van een bedrijf in een bouwwerk of periodieke controle.
7. V: Hoe zit het met de juridische borging van regelhulpen?
A: Voor de pilot zullen BZK en Brandweer Nederland instaan voor de juridische en inhoudelijke kwaliteit van het basismateriaal/aanbod, Brandweer Nederland zal bovendien de regelhulpen brandveilig gebruik bouwwerken inhoudelijk toetsen.
8. V: Hoe wordt de ondernemer geïnformeerd over wijzigingen nadat hij de regelhulp heeft ingevuld?
A: Daar zal de aanbieder van de regelhulp voor moeten zorgen.
9. V: Hoeveel regelhulpen brandveilig gebruik bouwwerken willen EZ en BZK dat er worden aangeboden door de markt?
A: Minstens één.
10. V: Hoe zorg je er als overheid voor dat de analysestap zo betaalbaar mogelijk wordt?
A: Door wet- en regelgeving niet alleen vindbaar, maar ook doorzoekbaar en leesbaar voor machines te maken en te voorzien van metadata. De ministeries BZK, V&J en EZ werken daar in het kader van de algemene strategie regelhulpen aan.
11. V: Wie bepaalt hoe de regels geïnterpreteerd moeten worden?
A: De toezichthouder, in het geval van het Bouwbesluit de gemeenten. De brandweer is daarbij als adviseur betrokken.
12. V: Wat is de stip op de horizon?
A: Alle ondernemers kunnen gebruik maken van goede, betaalbare regelhulpen voor wet- en regelgeving die voor hen relevant is, met een koppeling aan het Ondernemingsdossier.

Bijlage 2.

Relatieve kostenverdeling over ontwikkelproces digitale regelhulp

1. Overheid maakt wet- en regelgeving.
2. Regelgeving komt beschikbaar, meestal als PDF.
3. Inhoud van wet- en regelgeving moet worden vertaald naar (open) gestructureerde data.
4. Inhoud van wet- en regelgeving moet worden toegesneden op de situatie van de onderneming via vragenboom.
5. Vragenboom moet interactief beschikbaar komen (via internet, op een website).
6. Uitkomsten uit de vragenboom moeten in de vorm van elektronische taken beschikbaar komen.
7. Elektronische taken kunnen als 'acties' worden ingeschoten in het Ondernemingsdossier en daar aantoonbaar worden bewaakt en afgehandeld.

	<i>Stappen</i>						
<i>Partij</i>	1	2	3	4	5	6	7
A			50%				
B			60%	10%	20%	10%	
C			5%	55%	30%	5%	5%
D			20%	40%	20%	10%	10%
E			40%				
F			10%	30%	15%	25%	20%